

Vanaf 1 januari gelden nieuwe regels bij de waardeoverdracht van pensioenen. Schaf dat recht af, omdat de kosten voor het bedrijf te hoog worden, stellen Mulder en Minnaard. Dekker en Kerkhof zien dat gevaar niet.

Waardeoverdracht pensioen probleem

Anne Mulder en
Maarten Minnaard

Om economische redenen besloot de minister om in 2011 geen premieverbod te voeren om dekkingsgraden van pensioenfondsen te verbeteren. De lastenverzwaring komt echter uit een heel andere hoek, namelijk uit de overdracht van pensioenen bij vertrek naar een andere werkgever. Het probleem speelt vooral bij bedrijven die hun collectieve regeling bij een pensioenverzekeraar hebben ondergebracht. Het kan gaan om tienduizenden euro's per vertrekkende werknemer en macro-economisch om vele miljoenen. Een onvoorziene lastenverzwaring voor bedrijven.

Tot 1 januari kunnen werkgevers bij een nieuwe werknemer voor een onaangename verrassing komen te staan: een bijbetaling-factuur van de pensioenverzekeraar omdat de werknemer gebruik heeft gemaakt van zijn recht op waardeoverdracht (dat is de overdracht van opgebouwde pensioenen naar een volgende pensioen-uitvoerder). Vanaf 1 januari 2011 is dat probleem weg, maar ontstaat een nog veel groter probleem. Een werkgever kan dan een factuur verwachten omdat een (ex-)werknemer bij vertrek naar een volgende werkgever voor waardeoverdracht heeft gekozen. Dit komt doordat de rentevoet die gebruikt moet worden voor de berekening van de overdrachtswaarde (2,9%) lager is dan de rentevoet van de verzekeraar (4% voor vroegere opgebouwde pensioenaanspraken, 3% voor de periode daarna). Daardoor moet meer pensioengeld worden meegegeven dan het bedrag dat aanwezig is bij de verzekeraar. Het tekort wordt bij de oude werkgever in rekening gebracht. Deze situatie speelt bij een werknemer die gedurende vele jaren pensioen heeft opgebouwd, vertrekt en het pensioen overdraagt naar een volgende werkgever. Maar hetzelfde

verschijnsel doet zich ook voor bij een ex-werknemer die al jaren weg is maar bij weer een nieuwe werkgever gebruikmaakt van zijn recht op waardeoverdracht.

Een rekenvoorbeeld. Een ex-werknemer heeft een pensioen van € 20.000 opgebouwd, met bijbehorend partnerpensioen. Hij is al tien jaar weg en heeft toentertijd niet voor waardeoverdracht gekozen. Nu gaat hij opnieuw naar een andere werkgever en besluit om alsnog het oude pensioen over te dragen naar de nieuwe werkgever. Dat mag van de Pensioenwet. De verzekeraar heeft een voorziening gevormd van bijvoorbeeld € 130.000. De overdrachtswaarde bedraagt ongeveer € 195.000. Bij

de verzekeraar valt door de overdracht € 130.000 voorziening vrij, maar draagt wegens wettelijke rekenregels € 195.000 over en belast de werkgever van de al lang vertrokken medewerker voor een bedrag van € 65.000.

Het belangrijkste doel van het recht op waardeoverdracht was inderdaad (1994) het voorkomen van pensioenbreuken bij eindloonregelingen. Ook werd concentratie van pensioenaanspraken genoemd als reden, men had dan beter zicht op de pensioenaanspraken. Eindloonregelingen zijn nagenoeg verdwenen, de meerderheid bouwt pensioen op in middelloonregelingen. Ook dan kan waardeoverdracht zinvol zijn maar

het belang is beduidend minder groot dan bij eindloonregelingen. Met de start van het pensioenregister per 1 januari 2011 is er bovendien weinig reden om pensioenaanspraken te concentreren. Het oorspronkelijke doel van het recht op waardeoverdracht is daarom achterhaald. De werknemer heeft er niet veel meer aan, voor werkgevers leidt het tot hoge kosten zoals al het rekenvoorbeeld blijkt.

Helaas kan de werkgever weinig aan de bijbetalingproblematiek doen. Hij kan met de ex-werknemer per 1-1-2011 afspreken gebruik te maken van het recht op waardeoverdracht, maar dat staat op gespannen voet met de wet. Riskant dus. Bij een inko-

mende werknemer kun je nog een beroep doen op de loyaliteit van de nieuwe werknemer maar dat speelt niet bij een vertrekkende werknemer. Sterker, een ex-werknemer die niet terug vertrekt, zal geen boodschap hebben aan zijn ex-werkgever en/of de dreigende rekening gebruiken bij de onderhandeling. De enig werkbare oplossing vraagt om een wetswijziging, namelijk afschaffing van het recht op waardeoverdracht.

Anne Mulder is pensioenconsultant werkzaam bij Simmer Advies bv, member of Benefits & More. Maarten Minnaard is als pensioenadvocaat werkzaam bij Houthoff Buruma nv.



Illustratie: Hein de Kort